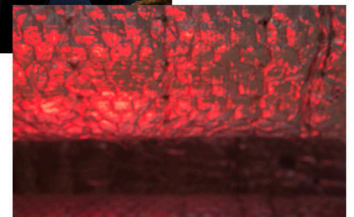

It must not be over yet
Ett examensarbete av Charlotte Harbäck
HDK, Högskolan för design och konsthantverk
Göteborgs Universitet
2018-05-20
DBA33A V18 Examensarbete i design
Konstnärligt kandidatprogram i design

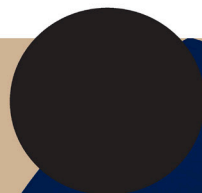
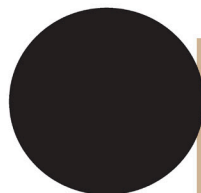
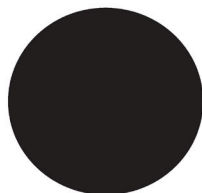
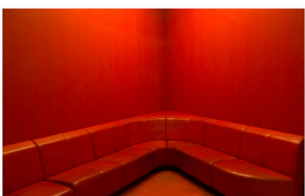
MEN SAMTIDIGT
så tror jag att man tänker såhär...
Att det kan inte vara över än.

Funderade du över
vad du gjort och
inte gjort?

Det är ju alldeles för tidigt. Så illa kan
det inte vara.

INNEHÅLL	2
SAMMANFATTNING	3
BESKRIVNING AV PROCESS OCH RESULTAT	4-16
Arbetsgång	4
Metoder	4-5
Upplägg	5
Processbilder	6
Utställning sal 527	7-10
Häftet	8-9
10 affischer	11-16
VIKTIGA UPPTÄCKTER, BESLUT OCH VAL	17
Killing my darlings	17
UTVÄRDERING OCH KRITISK GRANSKNING	18
FÖRHÅLLNINGSSÄTT	19
BILAGOR	20-22

SAMMANFATTNING

Tre veckor in i min utbytestermin blir min pappa sjuk. En skyddad tillvaro ruckas på och blir ersatt av en verklighet pendlande mellan hopp och förtvivlan. Att befinna sig långt bort och att leva med väntan på besked och beslut av sjukvården blir något jag får lära mig att hantera. Mitt mål med arbetet har varit att visualisera mina komplexa känslor kring hopp och förtvivlan under hans sjukdomsförlopp. Utifrån samtal jag fört med min pappa har jag utforskat hur jag kan omvandla en privat händelse till något visuellt och publikt. Viktigt har också varit att försöka implementera en vardag i visualiserandet för att sjukdomen drabbar så många, anhöriga inkluderade. I arbetet har jag utgått ifrån frågeställningarna: "Hur kan en genom ett konstnärligt utforskande gestalta en svår sjukdom?" och "Hur kan samtal kring livsförändring och anpassning omvandlas till en designpraktik?"

Under arbetets gång har jag även arbetat med presentationen till publiken, för att verkligen få det privata samtalet att nå ut. En fråga som då tillkommit är: "Hur kan rummet erbjuda sätt att framhäva de känslor jag vill nå mitt gestaltande?"

Slutresultatet är 10 affischer som på olika vis abstraherar ett privat innehåll. Jag har jobbat efter att väcka en vilja hos någon som varit i samma situation som jag att vilja bearbeta, eller bara känna sig mindre ensam i känslostormarna. Ett mer personligt syfte jag arbetat efter är att få en djupare förståelse för vår egen dödlighet och den icke-kontroll vi måste acceptera i livet i kombination med att öka min konstnärliga visualiseringsförmåga. Titeln "It must not be over yet" är översatt från en mening min pappa sa. Innan operation tänkte han att "det kan inte vara över än". Och, likt mitt projekt med alla dess experiment är vi långt ifrån sista sidan. Även om jag här visar mitt resultat, så kommer historien och viljan att visualisera den leva vidare.

PROCESS OCH RESULTAT

Arbetsgång

Mitt arbete började med att hålla två samtal med pappa kring hans sjukdomsförlopp. Hemma där han upplevde allt, där väntan och oron befunnit sig som mest och längst. Han nämner vid första samtalet hur mycket han uppskattar sms, tryggheten i att veta att någon tänker på en utan att kräva något tillbaka. Därför håller jag även ett samtal när jag ber honom beskriva känslor via sms genom kort text och emojis. Jag befinner mig bland många experiment med den transkriberade texten från ljudupptagningen, sätter den löpande, drar ut citat, försöker svårsläggöra den. Jag funderar på samlingen som en styrka i projektet. Funderar på att förpacka samlingen och göra tillgängligt via en webbsida. Jag funderar på publikation, ett sätt att gömma ett privat innehåll inom ett omslag. Men jag vill inte gömma mitt projekt, jag vill ju framhäva det mänskliga och våga visa känslor och sårbarhet. Jag börjar därefter utforska affischen som format. Affischen är inget upphöjt format, inget ovanligt. Vi möts av det ständigt, där vi får information om kommande händelser. Mitt projekt handlar ju om en händelse som varit, pågår och för alltid kommer göra sig påmint. Kommunikationen mellan mig och min pappa är grunden i projektet, och grunden i en affisch är kommunikation. Därefter bestämmer jag mig för att våga göra stort. Stort format, en samling. Men jag tänker fortfarande på vikten av att kamouflera innehållet, och väljer ut fem delar ur vårt samtal som ska agera grunden för gestaltandet av affischer. Jag vill behålla texterna oredigerade för att betraktaren lättare ska förstå att ett samtal pågår, där talspråket anspelar på den vardag som genomsyrar hela projektet. Texterna vill jag se också som komplement till affischerna, vilket ger mig mer utrymme för abstraktion i affischerna. I kombination med det beslutet börjar jag fundera på hur jag kan få projektet att nå ut och bestämmer mig för utställning. Det öppnar upp för skulpturala experiment och hur jag kan utnyttja rummets möjligheter att framhäva känslor. Min pappa pratar om hur han vid sjukbeskedet missförstod storleken av tumören, från millimeter till centimeter. Jag vill utforska hur jag kan visualisera tyngden och missförståndet, och vill skapa något som en kommentar till missförståndet och känslan vid ett sådant besked. Jag undersöker runda former; studsollar, såpbubblor, stressbollar, och hur jag skulle kunna visualisera dem skulpturalt. Massor av stressbollar i ett rum för att understryka känslan då en nås av beskedet, att vart man än tittar och tänker finns tumören. Jag bestämmer mig tillslut för att sy en saccosäck. Jag syr den i hudfärgat mjukt tyg för att ge en direkt koppling till en tumör. Den blir som en majestätisk skulptur, samtidigt som den anknyter till min generations uppväxt och vardag, något jag hade hemma och satt i. Samtidigt som den är en direkt kommentar på tumören så ger den trygghet och vila i ett allvarligt skede i livet.

Metoder

Under terminen har jag delat upp mitt arbete i olika små projekt. Jag började visualisera kring begreppet ”yta”, att lägga på min yta på hans historia. Yta länkas mycket till min generation och uppväxt, framför allt genom den parallella utvecklingen av internet och datorns möjligheter. Att lägga på mycket yta är kanske ofta mer förknippat med att försöka gömma ett ihåligt innehåll. Därför har jag varit intresserad av att utforska

¹ Se bilaga 1 för slutgiltiga bilder på keramikexperiment

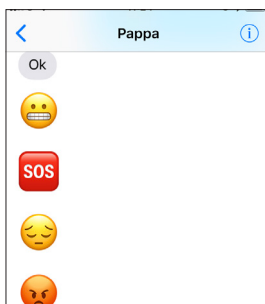
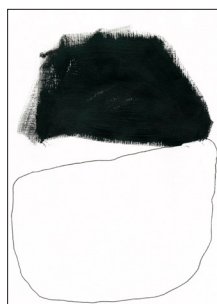
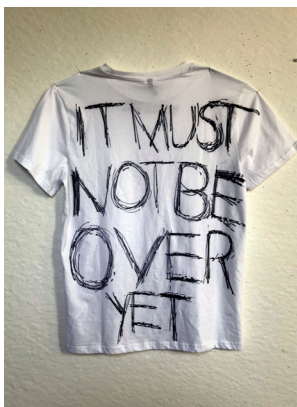
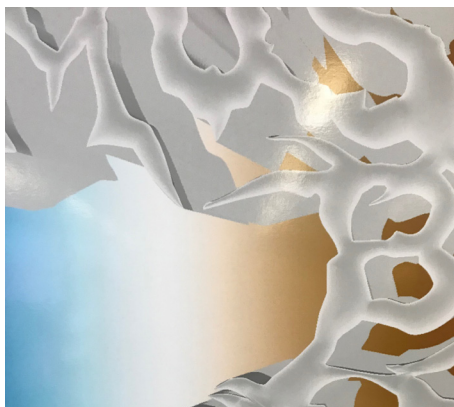
vad som händer när det finns en stark historia under ytan. Jag har tagit inspiration från internetkonst och post internetkonst samt normkritisk grafisk formgivning, där man inte är rädd för att ge yta åt verken. Jag har även sett på internetkonst som ett flöde av olika intryck och som ett sätt att skapa genom erfarenheten av internet.

Jag har utforskat keramik som uttrycksform och skapat abstrakta skulpturer på olika teman. Jag valde tekniken för att kunna hitta ytan genom glasering jag är intresserad av. Jag gestaltar en trevande känsla, en väntan. Jag ger yta åt torkade lerklumpar genom att glasera, med tanken att ge en yta åt någon annans historia.¹ Utifrån samtalet kring sms och tryggheten kring dem har jag även utforskat möjligheter med ljud. Min generation med en ständig uppkoppling kan uppfatta sms som stressande, därför känns min pappas tankar som en fin ingång till uppkoppling. Jag omvandlar sms-ljud, drar ut, pitchar ner, försöker hitta en slags ”ljudmatta” som uppfattas mer som meditativt. Jag hade som ett delprojekt att göra helt tvärtom. Vad händer om jag gör allt jag kan för att lämna ut det privata? Kanske hittar jag balansen i projektet genom att prova båda sidor? Jag köper t-shirts, en svart markeringspenna och skriver budskapen på dem. Klart och tydligt för alla att se. Med det börjar jag att fundera kring avsändare och budskap inom mode, vad vi egentligen bär på den tydligaste delen av kroppen. Vad händer om jag sätter ett budskap som grundar sig i en sjukdom där?

Efter vårt samtal via sms väljer jag att gestalta min upplevelse genom svart akrylfärg på vitt papper. Den svarta färgen får agera förtvivlan, något som äter upp ytan, och det vita hoppet. Parallellt med det här experimenterar jag med fotografi utefter temat ”ovisshet” då jag och min pappa pratat mycket om att ge upp sin kontroll över sin egen kropp. Jag fotograferar med manuella inställningar och utan att titta igenom kameran och experimenterar sedan med text till bilderna jag tagit. Jag försöker hitta känslan av att irra runt med förlorat fokus.

Upplägg

Det har varit viktigt för mig att separera mitt visualiserande med min pappa. Han har endast varit inkluderad i samtalen, för att senare bli exkluderad från visualiserandet. Jag har inte velat bli styrd av hans eventuella estetiska preferenser. Det här projektet har inte handlat om att göra något ”snyggt”, det har istället varit fokus på nånting äkta, sökandet efter det råa inom mig själv. Att utesluta min pappa från mitt skapande har också varit svårt, då jag också varit medveten om att han lämnar ut något privat utan att veta vad som ska hända med informationen. Det har dock gjort att jag ännu mer varit tvungen att utforska hur jag kan ”kamouflera” innehåll för att undvika att porträttera honom på ett utlämnande eller orättvist sätt.

- Så kom hon och så sa hon att "ja, vi har hittat en förändring på dig." Då sa jag, "du menar tumör?" "Ja", sa hon. "Jaha, var sitter den då?" "Den sitter emellan lungorna i höjd med hjärtat, under bröstbenet." "Hur stor är den då?" "12x6x6" sa hon. "Du menar millimeter?" sa jag då. "Nej, vi uttrycker oss alltid i centimeter" sa hon då.

- Och de känslorna, de kan man ju inte tala om för anhöriga utan det bär man ju med sig själv.

Men det är ju ingenting, tror jag, som man styr utan det här ju med ens personlighet att göra.

Det går ju inte att säga såhär att "så kan du ju inte tänka".

Det går ju inte, det hjälper inte. För så tänker man ju ändå, va.

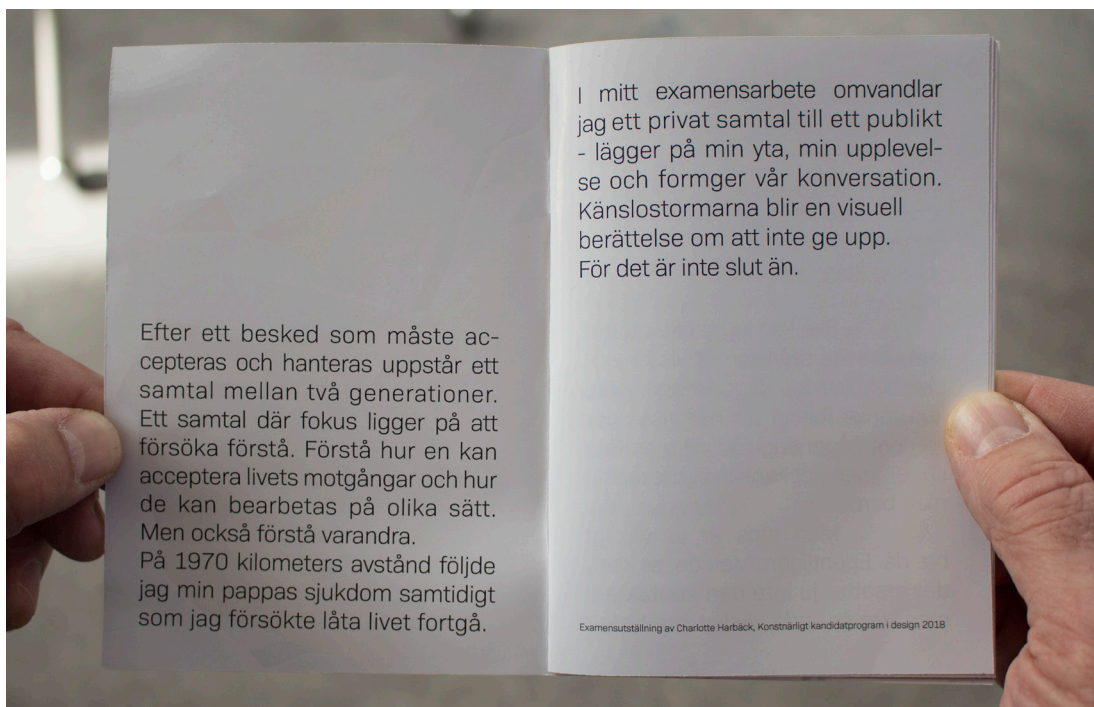
- Mmm. Man vet ju att man inte ska tänka vissa saker. Det är man ju medveten om.
- Ja. Men det går ju liksom inte att stoppa de tankarna.

Utställning sal 527 HDK

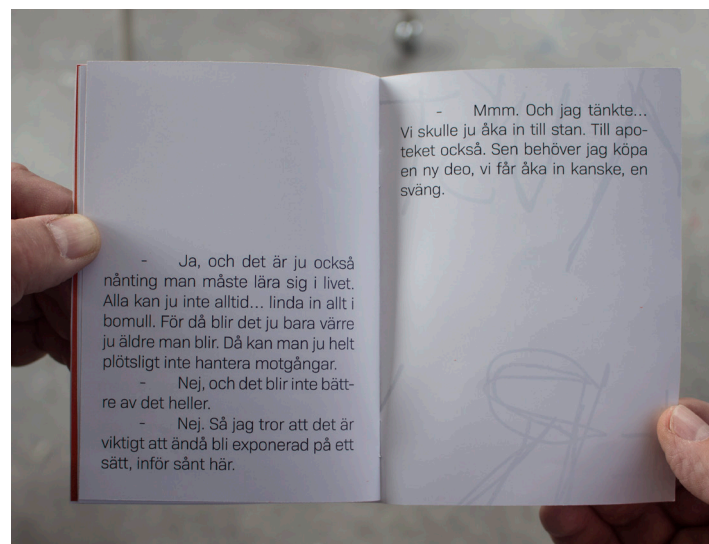
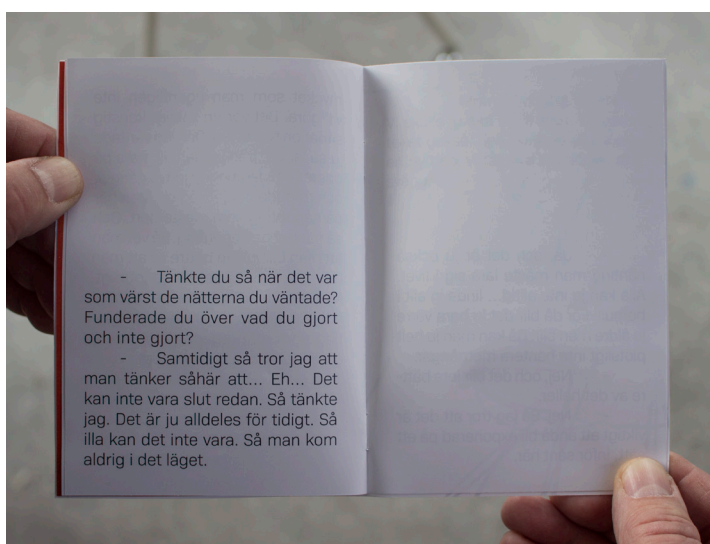
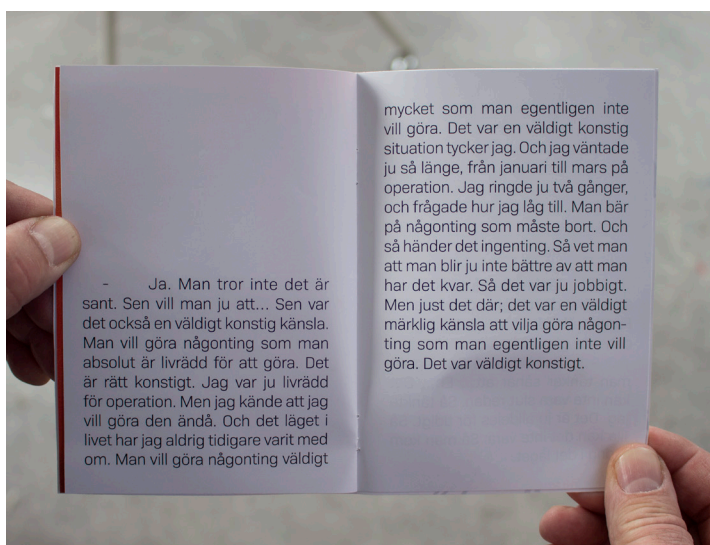
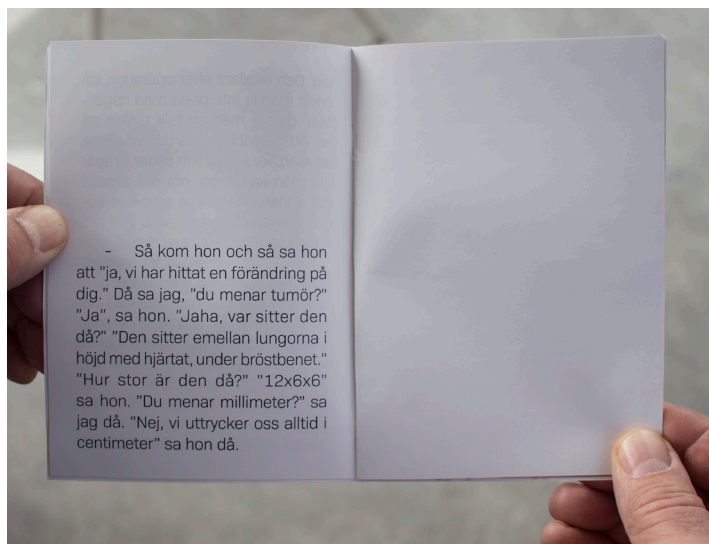
Min utställning består av 10 affischer runt om en saccosäck och häften med 5 transkriberade textdelar. Jag har satt häften och saccosäcken som en kärna i rummet, där allt börjar och anledningen till att resten finns. Affischerna är uppdelade på båda sidor med fiskelina för att skapa ett luftigt och lätt intryck, och oregelbundet upphängda för att understryka det här livskedets upp- och nergångar. Häftena ska läsas ihop med affischerna.

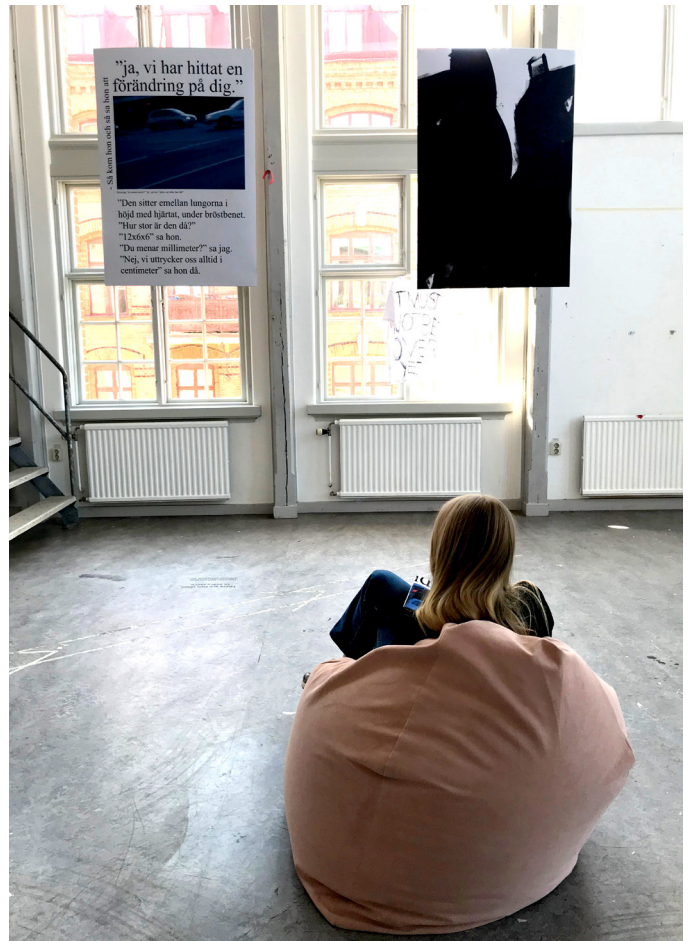
Häftet

Övre sex bilder: tre olika varianter av häftet med fram-och baksida.
Undre bild: häftets inledning

Som fram och baksida har jag valt utsnitt från affischer för att endast komplettera affischerna. Jag har satt texten i 16 pt och i typsnittet Bio Sans Light, för att inge en lättare läskänsla. Varje textdel har sitt eget uppslag.

"it must not be over yet"

En examensutställning om livsförändring och anpassning av Charlotte Harbäck, Design kandidat 3
30 april 2018 klockan 15:00
Rum 527 på Högskolan för design och konsthantverk

Reklam där jag använt affischerna som grund och bytt ut den ursprungliga texten mot information om utställningen.

10 AFFISCHER

Affischerna är i storlek 70x100cm för att jag vill att affischerna ska synas. De är tryckta på likadant papper för att visa att de ingår i en samling, och visar på olika känslomotor för att understryka att ett livsskede likt detta oftast inte är svart eller vitt.

- Så kom hon och så sa hon att

”ja, vi har hittat en förändring på dig.”

Då sa jag, "du menar tumör?" "Ja", sa hon. "Jaha, var sitter den då?"

”Den sitter emellan lungorna i höjd med hjärtat, under bröstbenet.”

”Hur stor är den då?”

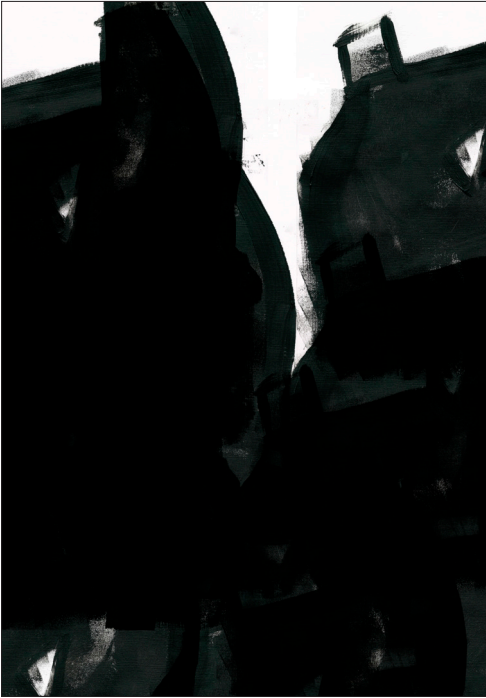
”12x6x6” sa hon.

”Du menar millimeter?” sa jag.

”Nej, vi uttrycker oss alltid i centimeter” sa hon då.

Affisch 1: besked

Utdrag från fotoexperiment med manuella inställningar. Rörelsen och oskärpan i bilden anspelar på känslan av att stanna upp och allt annat fortsätter. Jag tar inspiration från klassisk tidningslayout för att presentera konversationen vid beskedet. Jag gestaltar missförståndet i samtalet genom ett foto som utanför sitt sammanhang kan betraktas som slumpmässigt taget.

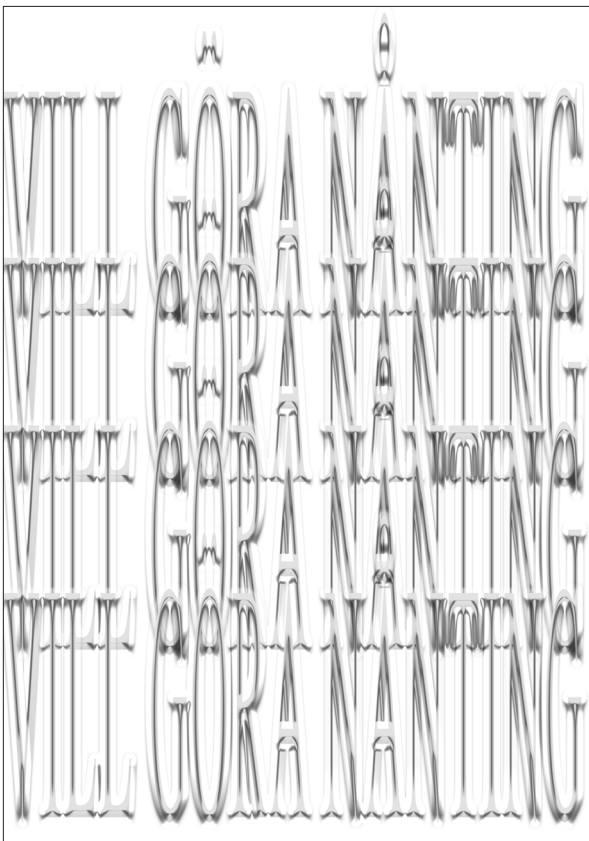
Affisch: Akrylexperiment 3

Utdrag från min serie akrylfärgsexperiment där jag fördelar svart färg som förtvivlan och vit yta som hopp. Den svarta akrylfärgen skapar mörkret jag vill nå och agerar i kontrast till det vita pappret.

Affisch: Ur fokus

Utdrag från fotoexperiment med manuella inställningar. Jag arbetar med avsaknad av konturer och däri främjar mjukare former. Jag använder mig av kontrasten mellan stark röd färg och de mjuka konturerna för att experimentera med att skapa en spänning mellan de olika komponenterna.

Affisch: Hinder

Jag har valt att gestalta en hjälplöshet genom metalliskt upprepande text satt i Times New Roman. Typsnittet med sina serifer accentuerar instängdhet, och upprepningen bildar ett mönster som fyller hela ytan likt ett stängsel.

Affisch: Island

Jag gestaltar ett strukturerat kaos genom nio bilder varav två är foton som gestaltar vardagliga sysslor. Sju bilder är mer av abstrakt karaktär, för att understryka sammanflätningen av tydlighet med komplexa känslor. Fyra cirklar på en rad med samma avstånd har jag satt i mitten för att visualisera tydlighet och upprepning, logiskt tänkande. Jag arbetar in texten i bilden, använder Helvetica som används som ett lättläst typsnitt. Jag jobbar med en färgkoordination för att inte överdriva kaos utan inge en dubbelfattad känsla.

Affisch: _MG_8560.psd

Utdrag från fotoexperiment med manuella inställningar. Genom ett ofokuserat foto gestaltas en flykt. Texten är centrerad över stor yta för att understryka känslan av att hopp och förtvivlan är sammanflätade och lika fördelade. Den är kantfylld för att inte ta över bilden utan samspela med bakgrunden men röd för att synas i kontrast till det blå i fotot. Typsnittet "Eskapade Fraktur" med sitt lekfulla attribut hjälper till att minska de stressellement som bilden i sig besitter och skapar ett lugnare intryck.

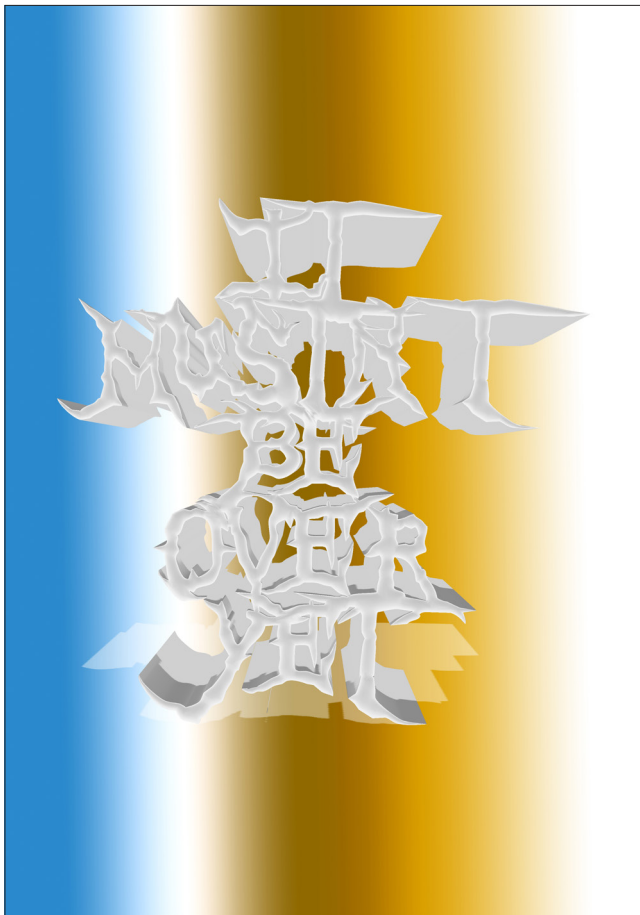

Affisch: Barnet

När jag nås av beskedet blir en reaktion att vilja gå tillbaka till min barndom. Jag vill gå tillbaka till tryggheten, när alla sa att det ordnar sig. Jag har valt kontrastfärgerna svart färg på vit bakgrund för att skapa tydlighet och ett allvar. Citatet "it must not be over yet" vill jag ska stå i centrum, och därför har jag satt det större och mer iögonfallande, och genom att använda upprepning har jag försökt förstärka ett element som kan anspela på betingning. Jag har skrivit en textdel från samtalet för hand och i ofullständiga meningar för att återkoppla till det otränade barnögat. Komponenterna runt citatet skapar en ytterligare förståelse för citatet. För att ge balans är komponenterna utspridda omlott över ytan och ungefär lika stora för att förtydliga komponenternas lika värde. De abstrakta ovala eller tumörliknande formerna associerar till ett svart hål, en rädsla för det okända. I den här affischen tolkar jag normkritisk grafisk design genom att använda ett infantilt formspråk, det vill säga att jag avstår från typografiska regler och vad som i folkmun kan betraktas som "god design". Jag försöker alltså bortse från mina förkunskaper inom grafisk design för att hitta gestaltningssätt opåverkat av populära skönhetsideal. Exempel på en tidskrift som jobbar med normkritisk formgivning är Bang², och i min undersökning kring normkritisk design vill jag även referera till en artikel av Elin Lucassi där hon skriver om att våga bryta mot normer och omfamna "det fula"³. Det har varit en grundsten i formgivningen av affischen, med hjälp av hennes ord har jag vågat gestalta utan rädsla för att frånga konventioner.

² Tidskriften Bang, <http://www.bang.se>

³ Elin Lucassi, *Att våga älska det fula är att finna friheten*, publicerad 2014-03-05, <https://kolla.se/2014/2014/03/05/att-vaga-alska-det-fula-ar-att-finna-friheten/>

Affisch: The Cleansing

Ett försök att gestalta den medömkan som man bemöts av, och den ilskan som kan byggas upp gentemot den. Texten är centrerad för att det är huvudkomponenten i affischen. Jag arbetar med ett typsnitt som symboliserar ilska och inger ett djup för att understryka en slags oändlighet. Textens hoppfulla mening sätts i kontrast till det aggressiva typsnittet. Jag kombinerar det med en ljus gradient som inger ett lugn och anspelar på omgivningens tröstande ord som man ibland inte är mottaglig för.

Affisch: Vårskrik

Utdrag ur dokumentationsprocessen. I dokumentationen av det här projektet fann jag ett hoppfullt element i de icke abstraherade bilderna som i relation till de andra affischerna besitter en mer konkret känsla av hopp. T-shirtens budskap och positionering i samspel med den ljusa himlen och fasaden agerar som ett statement till omvärlden.

ALLA KAN INTE LINDA IN ALLT I BOMULL

NEJ. OCH DET BLIR INTE BÄTTRE AV DET HELLER.
NEJ. SÅ JAG TROR DET ÄR VIKTIGT ATT ÄNDÅ BLI
EXPONERAD PÅ ETT SÄTT. INFÖR SÄNT HÄR.
MMM. OCH JAG TÄNKTE... VI SKULLE JU ÅKA IN
TILL STÅN. TILL APOTEKET OCKSÅ. SEN
BEHÖVER JAG KÖPA EN NY DEO.
VI FÅR ÅKA IN KANSKE.
EN SVÄNG.

NEJ. OCH DET BLIR INTE BÄTTRE AV DET HELLER.
NEJ. SÅ JAG TROR DET ÄR VIKTIGT ATT ÄNDÅ BLI
EXPONERAD PÅ ETT SÄTT. INFÖR SÄNT HÄR.
MMM. OCH JAG TÄNKTE... VI SKULLE JU ÅKA IN
TILL STÅN. TILL APOTEKET OCKSÅ. SEN
BEHÖVER JAG KÖPA EN NY DEO.
VI FÅR ÅKA IN KANSKE.
EN SVÄNG.

Förstoring av text.

Affisch: Bomull

Vi avslutar vårt sista samtal med dessa ord. I kombination med det här livskedet så måste man också köpa en deo. En verklighet knackar på, visar att den ständigt finns parallell med händelsen. Jag tar fasta på att jag använder ordet "bomull" i samtalet och vill att helhetsbilden ska ge känsla av att titta upp mot himlen en halvmolnig dag. Jag vill inge en mjuk känsla genom lugna lila och vita färger. Den centrerade texten ska även den ge en rund mjuk känsla, och är satt cirkelformad. Den undre texten ser jag som fåglar som flyger i flock. Jag har satt den i svart för att få den att sticka ut från bakgrunden och göra mer läsbar för den är mindre. Den övre texten vill jag mer ska smälta in i bakgrunden för att undvika att den tar all uppmärksamhet, och storleken och kanten i rött gör att den är läsbar även om den inte är så kontrastrik. Typsnittet "Eskapade Fraktur" står för hårda kanter med mjuka inslag, för det som sägs är allvarligt men hela konversationen har en ödmjuk underton.

VIKTIGA UPPTÄCKTER, BESLUT OCH VAL

Keramiken blev för mig en teknik där jag kände mig osäker och okunnig. Under tiden jag arbetade mest med det hade jag inte tagit beslutet att välja ut textdelar, vilket också bidrog till att jag kände mig ännu mer osäker. Jag hade för mycket text att gestalta. Jag avslutade då den keramiska delen. Hade jag arbetat med tekniken då jag valt ut delar ur texten tror jag att det hade känts lättare, och hade möjligen kunnat utveckla mina färdigheter.

När jag insåg värdet i samlingen som resultat släppte mycket av min prestationsångest kring projektet. Innan upptäckten sökte jag efter den ”perfekta” tolkningen. Men likt det nakna och sårbara i ett sånt här livskede vill jag inte heller söka efter något perfekt. För mig finns inte en ultimat tolkning. Därför är just nu 10 olika visualiseringar, likt en tidslinje som går upp och ner, mitt sätt att gestalta på. Jag skriver orden ”just nu” för jag tror att utforskandet aldrig får ett slut. Känslor ändras, livet går upp och ner, behöver gestaltas på nya sätt.

Vid beslutet om en samling affischer valde jag några att utgå från en mängd och satte upp dem kronologiskt. Jag insåg då att jag gått från att behandla ämnet med en djärvhet till att jag arbetat upp en rädsla för gestaltandet, jag vågade inte riktigt längre. Jag gick då till botten med vad som hänt. Jag insåg att rädslan låg i att känna att jag misslyckats. Att känna att jag inte porträtterade ämnet på ett värdigt sätt, varför är mina experiment viktiga? Tiden gick, jag insåg att jag också var rädd för ämnet. Cancer. Jag var tvungen att erkänna det för mig själv. När jag bearbetat dessa tankar kunde jag också förstå varför jag gör det här. Min upplevelse är också värd att berättas, lika väl som någon annans. Och jag får vara rädd för cancer. Men rädslan hjälper inte mig i min bearbetning av pappas sjukdom, och det är skillnad på att vara rädd och att ha respekt. Därefter släppte en stor spärr i mitt gestaltande, och jag vågade igen. Och för första gången hade jag självförtroende nog att helhjärtat ställa mig bakom relevansen i mitt projekt.

Killing my darlings

Under mitt presentationstillfälle fick jag nya blickar på projektet, och började se mitt projekt ännu klarare. I utställningen skapades en nästintill sakral stämning, vilket jag i situationen såg som något fint och ett sätt att upphöja en vardaglig händelse. Men i efterhand är det inte den känslan jag vill förmedla. Mina olika komponenter; affischerna, häften, saccosäcken och ljudet behöver separeras från varandra. De två sistnämnda behöver sitt eget projekt och mer respektfullt nedlagd tid för att nå fram med den potential de besitter, och där styrkan just nu finns är i affischerna. Därför fortsätter nu mitt projekt i att utforska hur jag kan presentera affischerna mer utefter känslan jag jobbat mot när jag skapat, det vill säga att presentera dem mer kraftfullt och framhäva storleken.

UTVÄRDERING OCH KRITISK GRANSKNING

Vi lever i ett samhälle där det är en hårfin gräns mellan att vara privat och offentlig, och hur vi ser på skillnaden varierar. Jag har handskats med min pappas ord och utmaningen att rättvist porträttera en annan människas historia för offentligheten. Jag valde att sätta våra direkta ord i ett häfte för att skydda det mest sårbara, det oredigerade samtalet. Som en utveckling av detta skulle jag ännu mer vilja gå in på djupet för att undersöka om jag kan reducera häftet och göra affisch av även det innehållet. Detta för att få in presentationen av projektet i en vardag, i en förpackning som inte behöver ett förtydligande i form utav ett häfte. Utställningsformatet underströk som tidigare nämnt inte känslorna jag ville nå, och det bildades en oönskad distans mellan verket och betraktaren. Misslyckandet leder nu till ett fortsatt utforskande av utställningsteknik, där jag ska försöka sätta betraktaren i centrum istället för verken.

Min målgrupp var under projektet väldigt generell. Jag inser att genom att förhålla mig så brett har gjort att jag haft svårare att rikta mina experiment och svårare att själv förstå vem jag talar till. Mot slutet av projektet insåg jag att det är helt och hållet mina känslor och upplevelse jag visualiserar och jag använder min pappas ord som underlag. Mottagaren har då skiftat till människor som är i kontakt med sjukdomen under samma förutsättningar som jag. Det hade hjälpt mig att förstå vems känslor jag gestaltar och hitta en mer specifik mottagare tidigare i processen.

Jag är medveten om att vissa affischer är svårare att förstå och ibland vad en kan kalla "normkritiskt" utifrån en grafisk synvinkel, det vill säga att jobba "anti" och kritiskt i den mening att man aktivt jobbar mot typografiska regler och en traditionell uppfattning av vad god formgivning är. Det har varit en intressant aspekt att ha i åtanke under projektet - att sammanföra min samtid och värld med min pappas historia. Det har också varit tacksamt då begreppet understryker ett mer tillåtande förhållningssätt till skapande. Att formge utan direkta regler eller enhetligt formspråk var i sig fantastiskt men också i efterhand för få begränsningar för mig. Kanske skulle jag varit mer specifik från början kring min formgivningsvision. Jag tror ändå att jag ökar igenkänningsfaktorn hos mottagare genom de 10 olika affischerna, att en kan förstå nånting men kanske inte allt.

Jag tror också att mitt projekt hade gynnats av att ännu mer finna en kontrast i att jobba "utlämnande". Jag var väldigt fokuserad på att kamouflera mitt innehåll av respekt för min pappa, vilket i retrospekt bromsade mig från att våga. Jag ser potential i mitt delprojekt med t-shirt, budskap och avsändare, och en intressant utveckling av projektet vore att undersöka det spåret på djupet.

Jag har haft en förhållandevis svårhanterlig och komplex process kantad av mycket ångest. Även om jag av gillar att känna mig fri från stora begränsningar så tar jag med mig att jag ska begränsa mig mer. Jag ska ha en klarare vision vid start. Utforskandet behöver inte ligga i precis alla delar hela tiden, vissa beslut får jag faktiskt lov att ta mer konkret redan i projektbeskrivningen om jag arbetar fram en klarare vision. Även om jag arbetar utforskande bör jag värdera att ha en stadig grund att falla tillbaka på.

FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Jag har arbetat med ”Möte med den andre”⁴ skriven av Bengt Bok för att förbereda mig inför intervjuer och hur en kan tänka kring att skapa ett intressant samtal. Till exempel att personen man intervjuar ska befinna sig sammanhanget händelsen infann sig som mest. Jag har hämtat visuell inspiration från utställningen ”Mozart’s Ghost”⁵ på Göteborgs Konsthall. Utställningen handlar om internetkonst, feminism och motstånd och konstnärerna har arbetat med ett viktigt ämne (i det här fallet feminism) och lagt på sin yta och samtid. Det tycker jag samspelar väl med mitt mål för arbetet. Jag har även hämtat inspiration från tidskriften Bang⁶ och hur de jobbar med normkritisk formgivning för att få mig att våga gå utanför min egen box samt bredda min uppfattning om vad som konventionellt upplevs ”snyggt” eller som ”god design”. I artikeln ”Normkritisk formgivning - vad är det?” skriven av Alexandra Falagara, tidigare formgivare av tidskriften Bang, säger hon: ”När inga eviga värden finns är formgivning och form en aktivitet och ett resultat, som skapar och återskapar värderingar. Så, med risk för att bli missförstådd arbetar vi med idéer som kan läsas i flera lager. Kombinationerna av de estetiska valen bildar då en mix som är invecklad, där poängen är att den ska hålla för en läsning i flera skikt. När en persons första intryck är att något till exempel ser ”trendigt” ut, ”stilrent” eller ”fult”, är det omdömet baserat på det första lagret av visuell information och färgat av de egna referenser som varje person innehåller. Populärkulturella referenser skvallrar om att något är ”nu” eller ”då”. Formgivningen är summan av de estetiska val en gör.”⁷

Jag har arbetat mycket med att finna flera lager i mitt skapande, att arbeta med tvetydighet och att befinna mig i en ”grå zon” som är öppen för olika tolkningar och mixar känslor. Jag har behövt dessa referenser för att kunna se möjligheter med formgivandet av så olika många affischer.

I Johanna Auvinens examensarbete i smyckekonst ”Infekterat”⁸ bearbetar hon sin egen sjukdom på ett utforskande gestaltningssätt för att få fram olika ytor som ska symbolisera bakterierna som gjorde henne sjuk. Där blev också samlingen och utforskandet i sig resultatet och historien och ytan central.

I boken ”Sista skriket : en bok om mode, död och erotik” av Emma Veronica Johansson och Philip Warkander diskuteras mode och yta⁹. Emma säger: ”*I boken Vhad varje ung kvinna bör veta* från 1909 står att läsa; ”Med huden upphör människan att existera och utanför densamma börjar universum””. Jag har valt att översätta det till mitt projekt genom att tänka min pappas historia som innanför huden och min yta som möter universum.

För att ytterligare understryka vikten av samlingen som det slutgiltiga verket har jag tittat på Ylva Oglands arbeten, framför allt verket ”Pappa”¹⁰, som består av 30 porträtt, alla olika variationer av Oglands pappas vilsamma ansikte vid sitt möte med döden. En serie, kanske för att hon, som jag, aldrig hittar den perfekta tolkningen.

4 Bengt Bok, Dramatiska Institutet, ”Möte med den andre : tankar kring intervjuer”, Carlsson, 2008

5 Mozart’s Ghost, Göteborgs Konsthall, 2017.12.09 - 2018.04.15, <http://www.konsthallen.goteborg.se/utställningar/mozarts-ghost/>

6 Tidskriften Bang, <http://www.bang.se/category/artiklar/>

7 Alexandra Falagara, ”Normkritik, vad är det?”, publicerad 2014.08.21, <http://www.adasweden.se/artikel/normkritisk-formgivning-vad-ar-det/>

8 Johanna Auvinen, *Infekterat*, examensarbete Smyckekonst, Högskolan för design och konsthantverk 2016, <http://hdl.handle.net/2077/46196>

9 Emma Veronica Johansson, Philip Warkander, ”Sista skriket : en bok om mode, död och erotik”, Danmark, Constant Reader, 2017, s.11

10 Ylva Ogländ, *Pappa*, Röda Sten Konsthall, 2014.09.06 - 2014.11.02, http://www.rodasten.com/rs_events/view/Ylva_ogland/?lang=se

BILAGOR
Bilaga 1

Bilaga 2

Ylva Oglands verk "Pappa".¹

¹ Ylva Ogländ, *Pappa*, (Bild hämtad 2018-05-15) <http://www.omkonst.com/Bilder15/Ogländ2.jpg>

Formgivningsinspiration från Mozart's Ghost på Göteborgs Konsthall.²

¹ Mozart's Ghost, Göteborgs Konsthall 2017.12.09 - 2018.04.15 (Bild hämtad 2018-05-15) <http://www.0s1s.net/Mozart-s-Ghost-exhibition>

Bilaga 2

Ur Johanna Auvinens examensarbete "Infekterat", där utforskandet av yta var i fokus.³

3 Johanna Auvinen, *Infekterat*, examensarbete Smyckekonst, Högskolan för design och konsthantverk 2016, <http://hdl.handle.net/2077/46196> (Bild hämtad 2018-05-15)

Utdrag från tidskriften Bangs hemsida.³

4 Bang, <http://www.bang.se/category/artiklar/nyheter/>, (Bild hämtad 2018-05-19)